

Komentari Hrvatskog Telekom d.d. na prijedloge izmjena Standardne ponude HT-a za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji

Zagreb, 02. srpnja 2010. godine

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (dalje: HAKOM) je 2. lipnja 2010. godine objavila javni poziv za prikupljanje prijedloga izmjena Standardne ponude HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za uslugu izdvojenog pristupa lokalnoj petlji (dalje: Standardna ponuda).

Koristeći mogućnost davanja mišljenja na objavljene prijedloge izmjena i dopuna Standardne ponude dostavljene od strane Operatora korisnika Standardne ponude Metronet telekomunikacije d.d. (dalje: Metronet) i OT- Optima Telekom d.d. (dalje: OT), Hrvatski Telekom d.d. u ostavljenom roku dostavlja komentare, kako slijedi:

1. Ad 2. Standardne ponude (Opis usluge)

Predlaže se izmjena na način da HT pruži uslugu izvedbe završne točke bakrene mreže koja je u odgovornosti HT-a na nekom objektu odnosno da priključi objekt na vlastitu bakrenu mrežu, ukoliko se objekt nalazi u području pokrivanja (u ulici ili krugu od 500 m) bakrene mreže HT-a te za isti postoje slobodni kapaciteti u već izgrađenoj bakrenoj mreži, a po zahtjevu Operatora korisnika HT-ove bakrene mreže.

Komentar:

HT skreće pažnju na odredbu članka 1.1. Standardne ponude kojom je definirano da HT nije dužan na temelju zahtjeva operatora korisnika proširiti, izmijeniti, nadograditi, modernizirati ili unaprijediti svoju postojeću pristupnu mrežu.

Dakle, HT je dužan operatorima korisnicima omogućiti isključivo korištenje postojeće infrastrukture te je stoga zahtjev u cijelosti neopravdan.

Prihvatanje navedenog značilo bi proširenje regulatorne obveze HT-a bez prethodno provedenog postupka analize tržišta sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

2. Ad 2.4. Standardne ponude (Usluge IT sustava)

Predlaže se uvođenje B2B sučelja.

Komentar:

HT smatra da je prijedlog za uvođenje B2B sučelja opravdan zbog povećanja broja regulatornih obaveza kao i povećanog broja zahtjeva za razne veleprodajne usluge, te zbog efikasnosti i ekonomičnosti procesa. Slična inicijativa pokrenuta je i u okviru Statičkog plana i standardne ponude za širokopojasni pristup pa se nameće potreba za objedinjavanjem rješenja za više veleprodajnih usluga. HT smatra da bi B2B komunikacija postupno trebala

zamijeniti ostale vrste komunikacije i da bi kao standardna komunikacija trebala biti obvezujuća za sve operatore. Iz tog razloga HT predlaže da HAKOM preuzme ulogu koordinatora i integratora kako bi unapređenje komunikacije bilo prihvaćeno od svih operadora.

3. Ad 6.2. Standardne ponude (Zahtjev, stavak 6., 7. i 8., 11. i 12.)

Predlaže se izmjena rokova priključenja parica.

Komentar:

HT smatra ovaj prijedlog neopravdanim zbog niza aktivnosti koje je potrebno provesti u postupku priključenja parice.

Izdvajanje metalne parice u roku do 10 radnih dana odnosi se na izdvajanje postojeće parice te je radi aktivnosti koje se u tom smislu provode nemoguće skratiti vrijeme realizacije izdvajanja metalne parice.

Rok za izdvajanje metalne parice do 20 radnih dana odnosi se na novu/alternativnu paricu te je nužan radi svih potrebnih provjera pošto je jedino izlaskom djelatnika na teren moguće provjeriti stanje sekundarne mreže, zračne mreže, te pojedinih nadogradnja mreže koje su rađene u cijelom razdoblju postojanja elektroničke komunikacijske mreže (bilo uslijed promjene važećih propisa bilo zbog promjene i unapređenja prijenosnih tehnologija).

Vežano uz rokove priključenja, HT podsjeća na komentare iznesene u okviru javne rasprave o prijedlogu odluke HAKOM-a kojom se HT-u određuju uvjeti iz Statičkog plana upravljanja frekvencijskim spektrom s planom upravljanja paricama iz ožujka 2010. (dalje: Statički plan)

4. Ad 10.1. Standardne ponude (Opći uvjeti kolokacije vezani za kolokacijski prostor)

Predlaže se izmjena koja bi omogućila Operatoru korisniku mogućnost smještaja komutacijske opreme u kolokacijskoj sobi/vanjskom kabinetu

Komentar:

HT drži da bi prihvaćanje navedenog prijedloga značilo bitno proširenje regulatorne obveze HT-a bez prethodne analize mjerodavnog tržišta što ne bi bilo u skladu sa Zakonom o elektroničkim komunikacijama.

Sukladno namjeni Standardne ponude HT ne vidi opravdanost argumenata navedenih od strane operatora korisnika za smještaj preklopnika u kolokacijskom prostoru. Namjena usluge kolokacije odnosno kolokacijskog prostora kao deficitarnog resursa u pružanju elektroničkih komunikacijskih usluga temeljem izdvojene lokalne petlje, je pristup krajnjem korisniku. Stoga, a s obzirom na svrhu kolokacije, u kolokacijski prostor smije se instalirati samo oprema koja je u funkciji izdvajanja lokalne petlje. Kolokacijski prostori nisu namijenjeni za smještaj komutacijske opreme, već bi smještaj takve opreme mogao biti isključivo predmet komercijalnog dogovora pod uvjetom da postoji raspoloživi prostor izvan kolokacije.

5. Ad 13.1.1. Standardne ponude (Stavljanje na raspolaganje i priključenje)

Predložene su izmjene kojima se snižavaju odnosno ukidaju postojeći iznosi naknada za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice kako za uskopojasnu tako i za širokopojasnu prijenosnu tehnologiju te za dijeljeni pristup, bez i sa uključenim radom kod krajnjeg korisnika.

Komentar:

Naknade za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice definirane su sukladno aktivnostima koje je potrebno provesti, počevši od rada na razdjelniku, a po potrebi i u pristupnoj mreži (na izvodu), s uračunatim potrebnim vremenom za dolazak na lokaciju.

Sukladno točki 7.1.4. Odluke HAKOM-a o analizi tržišta veleprodajnog (fizičkog) pristupa mrežnoj infrastrukturi (uključujući dijeljeni ili potpuni izdvojeni pristup) na fiksnoj lokaciji od 17. srpnja 2009. godine (dalje: Analiza) HAKOM je utvrdio da su postojeće cijene za potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji na temelju bakrene parice kao i svih ostalih usluga veznih uz tu uslugu razumne i operatorima isplative jer im omogućuju visoku razinu konkurentnosti te prema mišljenju HAKOM-a potiču operatore da ulažu u vlastitu infrastrukturu. Temeljem ovih razloga HAKOM je također utvrdio da cijenu potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ne treba mijenjati dok se ne implementira troškovno usmjerena cijena (stranice 82 i 83 dokumenta Analize). Postupak implementacije regulatorne obveze računovodstvenog razdvajanja HT-a na koji se HAKOM poziva u Analizi je u tijeku, sa čijim statusom je HAKOM detaljno upoznat.

Uvjet za bilo kakvu izmjenu cijene je provođenje nove analize tržišta i utvrđivanje tržišnih poremećaja koji bi eventualno zahtijevali promjenu postojećih cijena sukladno Zakonu o elektroničkim komunikacijama.

Stoga smatramo neopravdanim i neutemeljenim zahtjev za smanjenjem i ukidanjem naknade za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice.

Neovisno o navedenom, ukoliko bi, uz ispunjenje svih prethodnih pretpostavki i došlo do ukidanja jednokratnih naknada, to ne bi značilo da troškovi istih ne bi više postojali i stoga bi ih trebalo nužno uključiti u neku drugu naknadu, primjerice u vidu povećanja mjesečne naknade, a s obzirom na primjenu načela troškovne usmjerenosti cijena naknada.

Također smatramo potrebnim istaknuti da će zbog implementacije Statičkog plana i Plana upravljanja paricama aktivnosti i vrijeme potrebno za pripremu i uspostavu parice biti još zahtjevniji te bi se stoga moglo očekivati povećanje troškova, a time i same naknade za stavljanje na raspolaganje i priključenje upredene metalne parice.

6. Ad 13.1.2. Standardne ponude

Predložene su izmjene kojima bi se ukinula postojeća cijena naknade za otkazivanje i isključenje upredene metalne parice za uskopojasne i za širokopojasne prijenosne tehnologije te za dijeljeni pristup, sa i bez ponovnog uključenja krajnjeg korisnika.

Komentar:

Isti komentar kao i pod točkom 5.

7. Ad 13.1.3. Standardne ponude

Predložene su izmjene kojima bi se ukinula postojeća cijene naknade prethodnog zahtjeva (zahtjev za postojećim podacima i posebni zahtjev za tehničko ispitivanje) upredene metalne parice za uskopojasne i za širokopojasne prijenosne tehnologije te za dijeljeni pristup.

Komentar:

Naknada za prethodni zahtjev definirana je sukladno potrebnom vremenu koje je potrebno da se pripreme traženi podaci na zahtjev Operatora korisnika što uključuje ručnu i automatsku provjeru podataka u dokumentaciji i dostupnim bazama podataka.

U nastavku isto kao pod točkom 5.

8. Ad 13.1.4. Standardne ponude

Predložene su izmjene kojima bi se ukinulo naplaćivanje naknade za povlačenje zahtjeva.

Komentar:

Naknada za povlačenje zahtjeva definirana je sukladno potrebnom vremenu i aktivnostima poduzetim za realizaciju i kasnije povlačenje zahtjeva. Ova aktivnost obuhvaća ručni rad djelatnika s dokumentacijom i bazama podataka.

Naknade za otkazivanje i isključenje upredene metalne parice definirane su sukladno aktivnostima koje je potrebno provesti, od rada na razdjelniku, a po potrebi u pristupnoj mreži (na izvodu) s uračunatim potrebnim vremenom za dolazak na lokaciju.

U nastavku isto kao pod točkom 5.

9. Ad 13.1.5. Standardne ponude

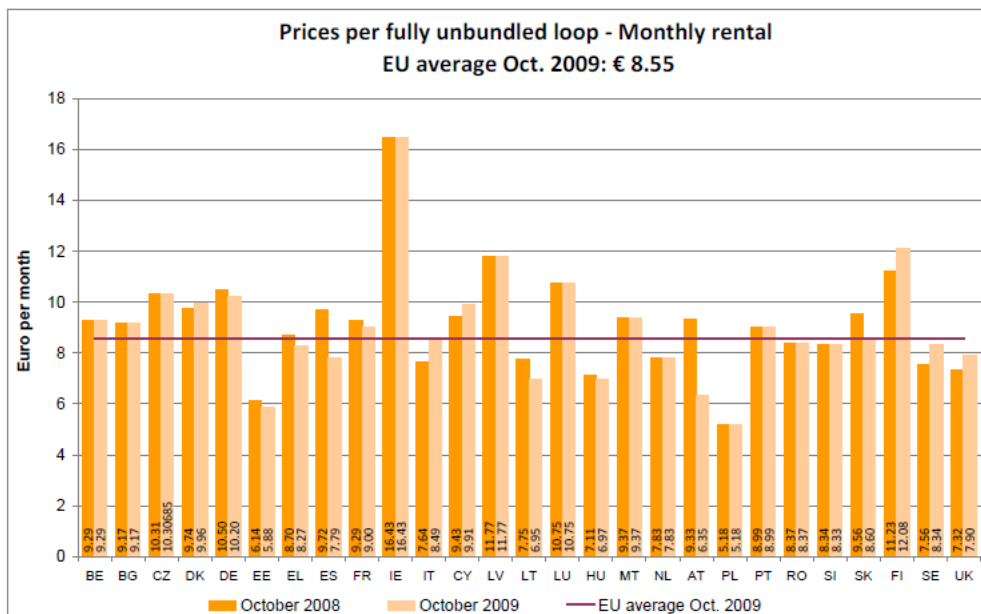
Predlaže se sniženje mjesečne naknade za upredenu metalnu paricu sa 52,14 na 35,00 kn, odnosno na 32,51 kn.

Komentar:

Sukladno točki 7.1.4 Analize, u kojoj je navedeno kako HAKOM smatra da je cijena od 52,14 kn razumna i isplativa operatorima budući da im omogućava visoku razinu konkurentnosti na pripadajućem maloprodajnom tržištu, te uzimajući u obzir usporedbe cijena EU 27 smatramo da je zahtjev za sniženje predmetne naknade potpuno neopravdan i neutemeljen.

Naime, iz nižih grafičkih prikaza (izvor 15. Implementacijski izvještaj EK) razvidno je da su cijene predmetnih naknada u Republici Hrvatskoj niže od naknada u većini zemalja EU, niže od prosjeka naknada u EU 27 (8.55 EUR), a više su samo od naknada u Španjolskoj, Austriji, Poljskoj i Litvi.

Figure 108: Prices per fully unbundled loop Monthly rental

Belgium: Blend of installations with and without customer visit. An additional €12.01 is charged if customer moves or leaves DSL. If customer changes from DSL operator no disconnection fee is charged.

Germany: New decision was taken in March 2009.

Austria: Regular LLU price was lowered to the value of the former promotional price.

Finland: Data are the weighted average of 31 SMP operators providing LLU.

10. Ad 14.1. Obračun i naplata Standardne ponude

Predlaže se izmjena kojom bi se produljio rok dospijeca plaćanja za sve računa koji se odnose na usluge pružene temeljem Standardne ponude na 60 dana od dana slanja računa. Navedena izmjena se predlaže i u Ugovoru o izdvojenom pristupu lokalnoj petlji, Prilog 2. članci 1.1., 1.2. i 1.3.

Komentar:

Kao što je HAKOM upoznat HT se je u vezi ove problematike i utemeljenosti ovog prijedloga detaljno očitovao u postupku koji se vodi pred HAKOM-om te je stoga iste potrebno u cijelosti uzeti u obzir prilikom analize komentara i odgovora na ovoj raspravi. Ukratko, HT bi produljenjem rokova dospijeca plaćanja bio neutemeljeno doveden u diskriminatoran položaj u odnosu na ostale operatore na tržištu elektroničkih komunikacija što nije u skladu sa osnovnim regulatornim načelima.

11. Predlaže se uvođenje stimulacijskih popusta na iznos mjesečne naknade najma izdvojene upredene metalne parice.

Komentar:

HT drži da ne postoji niti jedan ekonomski opravdan razlog za uvođenje popusta na količinu izdvojenih metalnih parica jer se trošak bakrene mreže distribuira na sve parice tj. i one koje koristi HT i one koje koriste operatori. Razina iskorištenosti pristupne mreže na području jednog MDF-a, neovisno o tome radi li se o korisniku HT-a ili drugog operatora, ne doprinosi smanjenju troškova kojim bi se opravdala primjena bilo kakvog količinskog popusta.

HT podsjeća na točku 7.1.4. Analize u kojoj je HAKOM zaključio da je mjesečna naknada za potpuni izdvojeni pristup lokalnoj izdvojenoj petlji operatorima u potpunosti isplativa jer im omogućuje visoku razinu konkurentnosti te da ju nije potrebno mijenjati što je dodatni argument protiv uvođenja bilo kakvih popusta.

12. Predlaže se uvođenje popusta na iznos mjesečni najam izdvojenih upredjenih metalnih parica na područjima pokrivenim FttX uslugom u iznosu od 33 %.

Komentar:

Sukladno točki 7.1.4. Analize, HAKOM je utvrdio da su postojeće cijene za potpuni izdvojeni pristup lokalnoj petlji na temelju bakrene parice kao i svih ostalih usluga veznih uz tu uslugu razumne i operatorima isplative jer im omogućuju visoku razinu konkurentnosti te prema mišljenju HAKOM-a potiču operatore da ulažu u vlastitu infrastrukturu. Temeljem ovih razloga HAKOM je također utvrdio da cijenu potpunog izdvojenog pristupa lokalnoj petlji ne treba mijenjati dok se ne implementira troškovno usmjerena cijena (stranica 82 i 83 dokumenta Analize).

Nadalje, implementacija optičke infrastrukture nije povezana niti ima bilo kakav utjecaj na troškovni aspekt bakrene mreže koji bi se reflektirao na trošak odnosno naknadu za izdvojenu metalnu petlju. Drugim riječima, s obzirom na regulatornu obvezu zabrane ukidanja već ostvarenog pristupa lokalnoj petlji, HT i dalje ima stvarne troškove postojanja i održavanja koji se vezuju uz bakrenu mrežu.

13. Ad. 18.1. Standardne ponude (Odgovornost Operatora za pristup mreži i Operatora korisnika Standardne ponude i naknada šteta)

Predlaže se izmjena sukladno kojoj bi se povisili iznosi ograničenja odgovornosti za slučaj materijalne štete sa 10.000.000,00 kn na 18.000.000,00 kn kao i najvećeg mogućeg iznosa naknade štete sa 50.000.000,00 kn na 100.000.000, 00 kn.

Komentar:

HT se protivi bilo kakvom povećanju predviđenih iznosa naknade štete s obzirom da su postojeći iznosi do 10 milijuna kuna po štetnom događaju, a najviše do 50 milijuna kuna unutar jedne kalendarske godine realni, opravdani i koreliraju sa potencijalnim stvarnim iznosom štete. Stoga su predloženi iznosi prekomjerni. HT naglašava da Standardna ponuda pored odgovornosti za naknadu štete, predviđa i druge instrumente obeštećenja operatora (primjerice ugovorne kazne) čime se u cijelosti osigurava pravo operatora na naknadu štete.

Podredno, HT skreće pažnju da je prijedlog paušalan jer se temelji na pogrešnim pretpostavkama (primjerice kao prosječan broj izdvojenih lokalnih petlji po operatoru korisniku uzima se broj od 100.000 korisnika što nije moguće jer HT ima ukupno izdvojenih tek 150.000 izdvojenih lokalnih petlji).

14. Ad 25.1. Standardne ponude (Otklon kvara kod usluge izdvojenog pristupa lokalnoj petlji)

Predlaže se brisanje odredbe o računanju početka roka za otklon kvara.

Komentar:

HT ostaje pri svoje prijedlogu izmjene članka 25.1. Standardne ponude i rokova za otklon kvara te smatra prijedlog neprihvatljivim s obzirom da HT istu proceduru primjenjuje na svoje vlastite krajnje korisnike na način da se smetnja zaprimljena petkom nakon 19h počinje otklanjati u ponedjeljak u 7h, čime HT u cijelosti postupa na nediskriminatorni način.

15. Ad 25.2. Standardne ponude

Predlaže se definiranje postupka za otklon kvara posrednih kabela te izmjena zahtjeva za otklon kvara/smetnje

Komentar:

Postupak za otklon kvara posrednog kabela opisan je Standardnom ponudom prema kojoj operator korisnik mora dokazati da greška nije u njegovom području odgovornosti prije same prijave kvara prema T-Comu. Prilikom same primopredaje kolokacije obavlja se kontrola kvalitete i ispravnosti obavljenih poslova u sklopu koje se provjera i ispravnost ožičenja posrednog kabela. Dosadašnja praksa pokazala je da je pojava grešaka na posrednom kabeu minimalna.

Procedura otklona kvara na posrednom kabelu obavlja se sukladno članku 25.2. Standardne ponude.

Međutim, HT ovim putem predlaže detaljnije regulirati taj postupak te stoga predlaže izmjenu u članku 25.2. Standardne ponude u dijelu pod naslovom „Postupak“ tako da se postojeća rečenica zamijeni sljedećim tekstom:

„Operator korisnik Standardne ponude može zatražiti otklon kvara na posrednom kabelu isključivo putem web sučelja. U polju predviđenom za opis smetnje, Operator korisnik treba navesti kratak opis smetnje, te predložiti datum i vrijeme izlaska na locirano mjesto smetnje. T-Com djelatnik ili od strane T-Coma ovlaštenu djelatnika će kontaktirati djelatnika Operatora korisnika radi dogovora oko izlaska na locirano mjesto smetnje sa Operatorom korisnikom. Djelatnik T-Coma ili od strane T-Coma ovlaštenu djelatnika će na dogovoreni datum i vrijeme izaći na locirano mjesto kvara na posrednom kabelu i pomoći u otklonu smetnje. Otklon kvara posrednog kabela, na zahtjev Operatora korisnika Standardne ponude, T-Com naplaćuje na temelju utrošenog vremena i materijala sukladno članku 13.2.3. Standardne ponude. Točan utrošak vremena i materijala djelatnik Operatora korisnika potvrđuje na posebnom dokumentu koji će sa sobom donijeti djelatnik T-Coma ili od strane T-Coma ovlaštenu djelatnik.“

16. Dopuna 8. Poglavlja Standardne ponude

Predlaže se izmjena Standardne ponude s ciljem definiranja ispitne metode kojima se utvrđuju rezultati objektivnih mjerila koja se odnose na nedostatak tehničke mogućnosti ili na održavanje cjelovitosti elektroničke komunikacijske mreže te pripadajućih graničnih vrijednosti unutar kojih su rezultati ispitnih mjerila prihvatljivi te pripadajuće formulacije obrazloženja za odbijanje parice ukoliko rezultati ispitnih mjerila izlaze van definiranih okvira.

Komentar:

Objektivna mjerila o postojanju tehničkih mogućnosti HT utvrđuje temeljem podataka pohranjenih u tehničkoj bazi, temeljem tehničkih podataka o paricama, temeljem mjerenja putem udaljenog nadzora s aktivnog korisničkog sučelja i temeljem aktivnih/rezerviranih usluga, a koji se svi podaci nalaze u HT-ovoj bazi podataka. Korištenje ovih podataka osnova je za uvođenje Statičkog plana i plana upravljanja paricama na kojem je radila skupina eksperata i koji je kao takav prihvaćen od HAKOM-a.

Također, HT smatra da provođenje ispitivanja terenskim mjerenjima nije oportuno budući da takva mjerenja ne odražavaju stvarno stanje u osnovnoj grupi u trenutku najvećeg opterećenja iste, tj. u trenutku kada svi širokopojasni korisnici u navedenoj osnovnoj grupi koriste usluge. Naime, kao što je poznato, dio širokopojasnih korisnika u konkretnom trenutku mjerenja može imati isključen terminalni uređaj i time ne generirati izlazni signal po predmetnoj parici. Pored toga, svako takvo mjerenje odražava isključivo trenutno, a ne i buduće stanje koje nastaje nakon uključivanja dodatne širokopojasne usluge unutar osnovne grupe. Upravo iz svih navedenih razloga je i donesen Statički plan koji treba odrediti trajni karakter kakvoće usluga u pristupnoj bakrenoj mreži.

HT stoga smatra da su dostatni i potpuno relevantni podaci i metode procjene definirani Statičkim planom odobrenim od strane HAKOM-a.

17. Dopuna 2. i 8. Poglavlja Standardne ponude

Predlaže se izmjena Standardne ponude s ciljem da HT u okviru usluga te ispitnih metoda utvrdi i omogući izdvajanje nove parice te zamjenu iste za korištenu (aktivnu) paricu koja udovoljava novim zahtjevnim uslugama a da pritom kvaliteta nove parice zadovoljava potrebe manje zahtjevnih usluga koje su do sada pružane putem korištene (aktivne) parice i mogu se dalje pružati putem parice manje kvalitete.

Komentar:

Nije jasno po kojem bi se kriteriju utvrđivalo da je aktivna parica koja se koristi za manje zahtjevne usluge kvalitetnija od nove parice, koliko bi aktivnih parica HT morao ispitati da bi našao odgovarajuću paricu pri čemu HT ističe da je to nemoguće izvršiti bez privremenog isključenja krajnjih korisnika. Nadalje, predloženim mjerenjem bi se utvrdilo samo trenutno stanje ali ne i trajniji karakter kvalitete parice pa je stoga procjena da li je aktivna parica kvalitetnija od nove relativna što bi bilo na štetu svih krajnjih korisnika na predmetnom kabelu.

Osim toga, ako bi se predloženom procedurom pronašla zauzeta parica koja zadovoljava zahtjeve operatora korisnika za širokopojasnom uslugom te bi se na temelju toga izvršila zamjena parice, time bi se izravno diskriminirao postojeći krajnji korisnik te iste parice s obzirom da bi mu se onemogućilo uključanje širokopojasne usluge u budućnosti.

Nastavno na navedeno, predložena procedura dovela bi do povećanja troškova HT-a radi nužnog izlaska na teren djelatnika HT-a i prespajanja krajnjih korisnika na više točaka (razdjelnik, u pristupnoj mreži na jednoj ili više točaka).

Slijedom navedenog, razvidno je da prijedlog nije opravdan te neutemeljen te da može imati ozbiljne negativne posljedice na krajnje korisnike.

Hrvatski Telekom d.d.